

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S DĖL POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO PROGRAMOS IR ATASKAITOS RENGIMO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2005 m. gruodžio 23 d. Nr. D1-636
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (Žin., 1996, Nr. [82-1965](#); 2005, Nr. 84-3105) 8 straipsnio 2 dalimi,

1. Tvirtinu Poveikio aplinkai vertinimo programos ir ataskaitos rengimo nuostatus (pridedama).

2. Pripažįstu netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. birželio 30 d. įsakymą Nr. 262 „Dėl poveikio aplinkai vertinimo programos ir ataskaitos rengimo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. [57-1697](#));

2.2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. vasario 15 d. įsakymą Nr. 106 „Dėl aplinkos ministro 2000 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. 262 dalinio pakeitimo“ (Žin., 2001, Nr. [19-612](#));

2.3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. kovo 19 d. įsakymo Nr. 123 „Dėl kai kurių aplinkos ministro įsakymų dalinio pakeitimo“ (Žin., 2002, Nr. [31-1175](#)) 1.1 punktą.

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2005 m. gruodžio 23 d. įsakymu
Nr. D1-636

POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO PROGRAMOS IR ATASKAITOS RENGIMO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Poveikio aplinkai vertinimo programos ir ataskaitos rengimo nuostatai (toliau – Nuostatai) taikomi rengiant planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo programą (toliau – Programa) bei planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą (toliau – Ataskaita).

2. Programa ir ataskaita rengiama visais atvejais, kai privaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą:

2.1. kai planuojama ūkinė veikla įrašyta į Planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą, nurodytą Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (Žin., 1996, Nr. 82- 1965; 2005, Nr. 84-3105) 1 priede;

2.2. kai planuojama ūkinė veikla įrašyta į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą, nurodytą Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priede, ir atsakinga institucija, atlikusi atranką, nusprendžia, kad šiai veiklai turi būti atliekamas poveikio aplinkai vertinimas;

2.3. kai poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai pareikalauja, kad atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo būtų atliekama ir planuojamos ūkinės veiklos, kuri neįrašyta į 2.1 ir 2.2 punktuose nurodytus sąrašus, o atsakinga institucija nusprendžia, kad turi būti atliekamas šios veiklos poveikio aplinkai vertinimas;

2.4. kai planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas gali daryti poveikį Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijoms, o institucija, atsakinga už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka nustato, kad šis poveikis gali būti reikšmingas.

3. Šiuose Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme vartojamas sąvokas.

II. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO PROGRAMOS RENGIMAS

4. Programą rengia poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas, vadovaudamasis šiais Nuostatais ir šių Nuostatų priedu.

5. Rengiant Programą, šių Nuostatų priede nustatyti reikalavimai pritaikomi konkrečiai planuojamai ūkinei veiklai, įvertinus planuojamos ūkinės veiklos specifiką (mastą, pobūdį bei vietos ypatumus) ir turimos informacijos pobūdį konkrečiais planavimo ar projektavimo procesų etapais.

6. Programa rengiama, siekiant:

6.1. nustatyti Ataskaitos turinį ir apimtį bei joje nagrinėjamus klausimus;

6.2. užtikrinti, kad Ataskaitoje bus išsamiai nagrinėjamas reikšmingas poveikis aplinkai ir bus pateikta informacija, reikalinga priimti motyvuotą sprendimą, ar planuojama ūkinė veikla, įvertinus jos pobūdį ir poveikį aplinkai, leistina pasirinktoje vietoje;

6.3. skatinti neigiamo poveikio prevencijos ir sumažinimo priemonių bei alternatyvių priemonių planavimą ir svarstymą ankstyvojo veiklos planavimo metu;

6.4. numatyti, kokie metodai bus taikomi planuojamos ūkinės veiklos poveikiui aplinkai prognozuoti, jo svarbai nustatyti ir įvertinti;

6.5. palengvinti planuojamos ūkinės veiklos organizatoriui (užsakovui) tolesnes planavimo (projektavimo) procedūras, užtikrinti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo subjektų dalyvavimą ir jų išvadų pateikimą laiku.

7. Programoje turi būti pateikta:

7.1. trumpas pagrindinių poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo svarstytyų alternatyvų aprašymas;

7.2. trumpas techninių charakteristikų, technologinio proceso ir numatomų naudoti medžiagų, gamtinių išteklių reikmių ir žemės naudojimo (statybos ir eksploatavimo etapais) aprašymas;

7.3. trumpas teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, aprašymas;

7.4. informacija apie tai, kokie aplinkos komponentai ir koks poveikis bus nagrinėjami atliekant vertinimą;

7.5. informacija apie tai, kokiais aspektais bus vertinamas planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai;

7.6. informacija apie poveikio aplinkai prognozavimo ir vertinimo metodus, kuriuos numatoma naudoti atliekant vertinimą, bei priemones neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti;

7.7. informacija apie tai, ar planuojama ūkinė veikla gali turėti reikšmingą neigiamą poveikį kitos valstybės aplinkai;

7.8. kita poveikio aplinkai vertinimo požiūriu svarbi informacija.

8. Į Programą taip pat įtraukiami šių Nuostatų priede neišvardyti klausimai, jei juos numatoma nagrinėti Ataskaitoje ir jei tai gali turėti įtakos subjektų išvadoms bei atsakingos institucijos sprendimui dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumo pasirinktoje vietoje.

III. POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS RENGIMAS

9. Ataskaitą rengia poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas pagal atsakingos institucijos patvirtintą Programą.

10. Ataskaitoje privalo būti:

10.1. informacija apie planuojamos ūkinės veiklos organizatorių (užsakovą);

10.2. informacija apie poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėją;

10.3. išsamiai išnagrinėti visi Programoje numatyti klausimai ir pateikta ši informacija:

10.3.1. susidarysiančių teršalų aprašymas (teršalų pavadinimai, pavojingumo klasė, rizikos grupė, teršalų skaičiavimai ir kt.);

10.3.2. atliekų susidarymo, jų tvarkymo aprašymas;

10.3.3. aplinkos komponentų, kuriuos planuojama ūkinė veikla gali paveikti, aprašymas;

10.3.4. galimo tiesioginio ir netiesioginio planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai, gyvūnijai ir augalijai, dirvožemiui, žemės paviršiui ir jos gelmėms, orui, vandeniui, klimatui, kraštovaizdžiui, biologinei įvairovei, materialinėms vertybėms ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms bei šių komponentų tarpusavio sąveikai, apibūdinimas ir įvertinimas;

10.3.5. naudoti poveikio aplinkai vertinimo ir prognozavimo metodai;

10.3.6. priemonių, numatytų neigiamam poveikiui išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti, aprašymas;

10.3.7. nagrinėtų alternatyvų analizė, nurodant jų pasirinkimo priežastis, atsižvelgus į geriausius prieinamus gamybos būdus bei galimą poveikį aplinkai. Ataskaitoje turi būti nagrinėjamos bent kelios alternatyvos (vietos, laiko, techninių ir technologinių sprendinių, poveikį aplinkai mažinančių priemonių ir kt.), įskaitant „nulinę“ alternatyvą, kuri apibūdina aplinkos sąlygas bei natūralius aplinkoje vykstančius pokyčius veiklos nevykdymo atveju ir taikoma kaip esamos būklės įvertinimas bei atskaitos ir palyginimo taškas;

10.3.8. galimos ekstremalios situacijos ir priemonės joms išvengti bei padariniams likviduoti;

10.3.9. vykdyto aplinkos monitoringo (jei toks buvo vykdytas) duomenų analizė, numatomo

aplinkos monitoringo metmenys;

10.3.10. visos Ataskaitoje nagrinėjamos informacijos santrauka;

10.4. remiantis šių Nuostatų priedu, pateikti kiti, tik individualiai ataskaitai būdingi klausimai (pvz., techninio ar praktinio pobūdžio problemų, su kuriomis užsakovas susidūrė, atlikdamas poveikio aplinkai vertinimą, aprašymas).

11. Esamos veiklos išplėtimo, rekonstrukcijos ar panašaus pobūdžio pakeitimų atveju, atliekant poveikio aplinkai vertinimą, turi būti vertinama ne tik planuojama ūkinė veikla, bet įvertinama ir ūkinės veiklos planavimo metu vykdoma kita veikla: veikloje naudojamos cheminės medžiagos, žaliavos, energija, kuras, gaminama produkcija, jos kiekis, susidarančios atliekos, jų kiekis, esama tarša, jos šaltiniai ir pan.

12. Prie Ataskaitos pridedami šių Nuostatų priede paminėti žemėlapiai, schemas, brėžiniai, planai ar kitos grafinio informacijos pateikimo priemonės.

13. Atsižvelgiant į planuojamos ūkinės veiklos pobūdį, mastą, galimą jos poveikį įvairiems aplinkos komponentams, atliekant poveikio aplinkai vertinimą, vertinimui galima naudoti geoinformacinius, matematinius ar kitus modelius. Modelių, rekomenduojamų naudoti vertinant poveikį aplinkai, sąrašas pateikiamas Aplinkos ministerijos interneto tinklalapyje (www. am. lt).

IV. PROGRAMOS IR ATASKAITOS ĮFORMINIMO REIKALAVIMAI

14. Viršelis. Viršelyje turi būti nurodyta: planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo Programos ar Ataskaitos pavadinimas; planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas); Programos ar Ataskaitos rengėjas; Programos ar Ataskaitos rengimo metai.

15. Titulinis lapas. Tai pirmasis Programos ar Ataskaitos puslapis, kuriame turi būti nurodyta: Programos ar Ataskaitos pavadinimas; planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas); Programos ar Ataskaitos rengimo metai.

16. Rengėjų sąrašas. Į šį sąrašą turi būti įrašyti visi asmenys – atsakingi rengėjai, kurie rengė Programą ar Ataskaitą, ar atskirą jos dalį. Jei dokumentą rengė ne vienas rengėjas, nurodoma, kokią jo dalį ir koks rengėjas parengė. Visi rengėjai tai patvirtina savo parašais. Prie kiekvieno rengėjo nurodomas jo telefonas.

17. Turinys. Turinyje nurodomi visų skyrių ir juos sudarančių poskyrių bei pridedamų priedų pavadinimai, taip pat puslapių numeriai.

18. Įvadas. Įvade pateikiami poveikio aplinkai vertinimo atlikimo tikslai, Programos ar Ataskaitos rengimo pagrindimas.

19. Santrauka.

20. Poveikio aplinkai vertinimo duomenys bei rezultatai (pagal priedą).

21. Grafinė medžiaga (šioje dalyje pateikiami žemėlapiai turi būti ne senesni kaip 5 metų).

22. Poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvados, susirašinėjimo su valstybės ar kitomis institucijomis dokumentai, kuriais buvo naudojamosi rengiant Programą ar Ataskaitą, bei kiti priedai.

23. Visuomenės informavimo ir dalyvavimo PAV procese dokumentai: skelbtų pranešimų kopijos, suinteresuotos visuomenės motyvuoti pasiūlymai ir jų įvertinimas, viešo visuomenės supažindinimo dalyvių sąrašas, susirinkimo protokolas.

24. Literatūros sąrašas. Šiame sąraše pateikiami visi normatyviniai ir kiti dokumentai (tyrimų ataskaitos, metodikos ir kt.), kuriais vadovaujantis parengta Programa ar Ataskaita.

25. Programa ar Ataskaita turi būti susegta ar surišta, atskiros Programos ar Ataskaitos dalys turi būti aiškiai atskirtos, atitinkama informacija turi būti pateikta atitinkamose dalyse, kad pririnkus ją būtų lengva rasti. Šių dalių atskiri skyriai ir poskyriai turi turėti savo pavadinimus. Tekste turi būti pateiktos nuorodos į literatūros šaltinius. Programos ar Ataskaitos puslapiai turi būti sunumeruoti. Numeruoti pradama nuo titulinio lapo.

Poveikio aplinkai vertinimo
programos ir ataskaitos rengimo nuostatų
priedas

**REKOMENDUOJAMA PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI
VERTINIMO ATASKAITOS STRUKTŪRA IR APIMTIS**

1. BENDRIEJI DUOMENYS

Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos organizatorių (užsakovą): įmonės pavadinimas, adresas, kontaktinio asmens vardas, pavardė, telefonas, faksas, elektroninio pašto adresas.

Informacija apie poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėją: įmonės (įstaigos) pavadinimas, adresas, kontaktinio asmens vardas, pavardė, telefonas, faksas, elektroninio pašto adresas.

Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas, aprašymas. Veiklos vykdymo etapai (statyba, eksploatacija, veiklos nutraukimas), jų terminai ir eiliškumas. Numatomas veiklos vykdymo (objekto eksploatacijos) laikas.

Poveikio aplinkai vertinimo programos ir ataskaitos rengimo etapo sąsaja su planavimo ir projektavimo etapais.

Duomenys apie gaminius (produkciją) (užpildyti 1.1 lentelę).

1.1 lentelė. Duomenys apie gaminius (produkciją)

Pavadinimas (asortimentas)	Mato vnt., t, m ³ , vnt. ir kt.	Kiekis per metus
1	2	3

Kuro ir energijos vartojimas. Energijos gamyba. Pateikiama informacija apie energijos ir kuro vartojimą, energijos gamybą (užpildyti 1.2 ir 1.3 lenteles). Elektros energijos suvartojimas neturėtų būti per daug išskaidytas atskiriems įrenginiams, o pateikiama informacija turėtų apibūdinti visą elektros suvartojimą atskiriems procesams arba procesų grupėms.

1.2 lentelė. Kuro ir energijos vartojimas

Energetiniai ir technologiniai ištekliai	Matavimo vnt., t, m ³ , kWh ir kt.	Sunaudojamas kiekis per metus	Išteklių gavimo šaltiniai
1	2	3	4
a) elektros energija			
b) šiluminė energija			
c) gamtinės dujos			
d) suskystintos dujos			
e) mazutas			
f) krosnims kuras			
g) dyzelinas			
h) akmens anglis			
i) benzinai			
j) biokuras:			
1)			
2)			
k) ir kiti			

Pastaba. Jei naudojamų (pvz., deginimui) biokuro ar atliekų rūšių įvairovė labai didelė, pateikti bendrą kiekį, apjungiant į grupes.

1.3 lentelė. Energijos gamyba

Energijos rūšis	Planuojama pagaminti
1	2
Elektros energija, kWh	

Šiluminė energija, kWh	
------------------------	--

Duomenys apie naudojamas žaliavas, chemines medžiagas ar preparatus (užpildyti 1.4 ir 1.5 lenteles).

1.4 lentelė. Duomenys apie naudojamas žaliavas, chemines medžiagas ar preparatus

Žaliavos, cheminės medžiagos ar preparato pavadinimas	Kiekis per metus	Cheminės medžiagos ar preparato klasifikavimas ir ženklavimas ¹		
		kategorija	pavojaus nuoroda	rizikos frazės
1	2	3	4	5

Pastaba. 1 – pagal Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymą (Žin., 2000, Nr. [36-987](#)) ir Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklavimo tvarką, patvirtintą aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 532/742 (Žin., 2001, Nr. [16-509](#); 2002, Nr. [81-3501](#)).

1.5 lentelė. Žaliavų ir papildomų cheminių medžiagų ar preparatų saugojimas

Eil. Nr.	Žaliavos, cheminės medžiagos ar preparato pavadinimas	Transportavimo būdas	Kiekis, saugomas vietoje, t	Saugojimo būdas ¹
1	2	3	4	5

Pastaba. 1 – požeminės talpos, cisternos, statiniai, poveikio aplinkai riziką mažinantys betonu dengti kuro saugyklų plotai ir pan.

Duomenys apie tirpiklių turinčias chemines medžiagas ir preparatus (užpildyti 1.6 ir 1.7 lenteles).

1.6 lentelė. Duomenys apie tirpiklių turinčias chemines medžiagas ir preparatus

Tirpiklių turinčios cheminės medžiagos ar preparato pavadinimas	Sudėtis	Kiekis per metus	Cheminės medžiagos ar preparato klasifikavimas ir ženklavimas ¹		
			kategorija	pavojaus nuoroda	rizikos frazės
1	2	3	4	5	6

Pastaba. 1 – pagal Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymą ir Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklavimo tvarką.

1.7 lentelė. Tirpiklių turinčių cheminių medžiagų ir preparatų saugojimas

Eil. Nr.	Žaliavos, cheminės medžiagos ar preparato pavadinimas	Kiekis, saugomas vietoje, t	Saugojimo būdas
1	2	3	4

Nagrinėjamų pagrindinių planuojamos ūkinės veiklos vietos alternatyvų aprašymas, apibūdinant pagrindines pasirinkimo priežastis. Nagrinėjamų vietos alternatyvų geografinė ir administracinė padėtis. Kiekvienos nagrinėjamos vietos alternatyvos atveju pateikiama informacija apie žemės sklypo pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą ir pobūdį, pridėdant nuosavybę patvirtinančių dokumentų kopijas, vietovės infrastruktūrą vietovės ribas su gyvenamąja teritorija, viešosios paskirties statiniais, gyventojų skaičių, vietovėje esančias gamtines, nekilnojamąsias kultūros vertybes, vietovės aplinkos apsaugos ir naudojimo režimą (pvz., saugomos teritorijos, apsaugos zonos, sanitarinės apsaugos zonos (toliau – SAZ) ribos ir pan.). Pateikiami nagrinėjamų vietų galiojantys teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai.

Numatomas prijungimas prie esamų inžinerinių tinklų.

2. TECHNOLOGINIAI PROCESAI

Planuojamoje ūkinėje veikloje numatomų taikyti technologinių procesų aprašymas.

Siūlomų gamybos būdų, įrangos aprašymas, jų palyginimas ir įvertinimas pagal šios veiklos rūšies geriausius aplinkosaugos praktikos atvejus ir geriausius prieinamus gamybos būdus (toliau –

GPGB) Europos Sąjungoje, kurie nurodyti ES GPGB informaciniuose dokumentuose, jų įgyvendinimo galimybių įvertinimas. ES GPGB informaciniai dokumentai ir jų anotacijos pateikiami Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje (<http://aaa.am.lt>) bei Europos TIPK biuro Sevilijoje informacinėje duomenų bazėje adresu <http://eippcb.jrc.es>.

Helsinkio komisijos (HELCOM) rekomendacijose atitinkamoms veiklos rūšims pateiktų technologinių priemonių taikymo pagal užsakovo siūlomus gamybos būdus aprašymas.

Užsakovo siūlomais ir geriausiais prieinamais gamybos būdais (GPGB) pasiekiamos parametrų ribinės vertės (užpildyti 2.1 lentelę).

2.1 lentelė. Užsakovo siūlomais ir geriausiais prieinamais gamybos būdais (GPGB) pasiekiamos parametrų (energijos ir vandens suvartojimas, išmetamieji į orą ir išleidžiamieji į vandenį teršalai, susidariusios atliekos) ribinės vertės pagal technologijas

Technologija	Parametras, vienetai ¹	Ribinės vertės			
		pagal užsakovo siūlomus gamybos būdus		pagal GPGB Europos Sąjungoje	pagal HELCOM rekomendacijas
		1	2		
1	2	3	4	5	6

Pastaba. 1 – energijos suvartojimas, GJ/gaminio ar žaliavos vienetai; vandens suvartojimas, m³/gaminio ar žaliavos vienetai; išmetamieji į orą teršalai mg/m³ arba g ar kg/gaminio ar žaliavos vienetai; išleidžiamieji į vandenį teršalai, mg/l arba g ar kg/gaminio ar žaliavos vienetai; susidariusios atliekos, kg/gaminio ar žaliavos vienetai.

3. ATLIEKOS

Gamybos atliekos, atliekų tvarkymas, šalinimas ir panaudojimas (pagal Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintą aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 (Žin., 1999, Nr. [63-2065](#); 2004, Nr. [68-2381](#)) (užpildyti 3.1 lentelę).

Informacija apie technologinius procesus, kurių metu susidaro atliekos, atliekų saugojimą, tvarkymą (užpildyti 3.1 lentelę). Jei atliekos naudojamos ar šalinamos, pateikiama informacija apie atliekų naudojimo ar šalinimo technologinį procesą. Atliekų susidarymo ir/ar tvarkymo alternatyvų aprašymas. Kita informacija, galinti turėti reikšmės atliekant vertinimą.

3.1 lentelė. Atliekos, atliekų tvarkymas

Technologinis procesas	Atliekos						Atliekų saugojimas objekte		Numatomi atliekų tvarkymo būdai
	pavadinimas	kiekis		agregatims būvis (kietas, skystas, pastos)	kodas pagal Atliekų sąrašą	pavojingumas	laikymo sąlygos	didžiausias kiekis	
		t/dieną	t/metus						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

4. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS GALIMAS POVEIKIS ĮVAIRIEMS APLINKOS KOMPONENTAMS IR POVEIKŲ APLINKAI MAŽINANČIOS PRIEMONĖS

Planuojamos ūkinės veiklos galimo poveikio aplinkai (statybos ir eksploatacijos etapų metu) aprašymas ir analizė. Išnagrinėjamas bet koks (tiesioginis, netiesioginis, kompleksinis, nuolatinis, laikinas, negrįžtamas, grįžtamas, teigiamas ar neigiamas ir kt.) reikšmingas poveikis, apibūdinami poveikio prognozavimo ir įvertinimo metodai. Pageidautina, kad galimas neigiamas ar teigiamas poveikis gamtinei ir antropogeninei aplinkai būtų išreikštas kiekybiškai. Priemonių, numatytų neigiamo poveikio aplinkai prevencijai (išvengimui), sumažinimui ar kompensavimui, aprašymas ir analizė. Šios priemonės nurodomos kiekvieno aplinkos komponento, kuriam planuojama ūkinė veikla gali turėti neigiamą poveikį, atveju.

4.1. Vanduo

4.1.1. Informacija apie vietovę

Esamos būklės aprašymas (aprašoma tų vandens objektų arba su vandeniu susijusių aplinkos komponentų būklė, kuriems numatomas planuojamos ūkinės veiklos poveikis arba poveikį jiems būtina įvertinti pagal galiojančius teisės aktus).

Vietovės hidrogeologinės sąlygos: gruntinio vandens slūgsojimo sąlygos, dinamika, cheminė sudėtis, užterštumo įvertinimas; spūdinių vandeningųjų sluoksnių charakteristika, eksploatuojami vandeningieji sluoksniai, atstumas iki vandenviečių (esamos vandenvietės, kaptazo įrenginiai nurodomi prie ataskaitos pridedamame sklypo plane), sluoksnio vandeningumas; pagrindiniai duomenys apie požeminius vandens telkinius: vandeningieji sluoksniai (pavadinimas, indeksas), jų slūgsojimo gylis, našumas, SAZ dydis ir kt. (informacija teikiama, jeigu planuojamas požeminio vandens naudojimas); pagrindiniai duomenys apie paviršinio vandens telkinius: telkinio pavadinimas, vieta planuojamos ūkinės veiklos atžvilgiu (pridedamas vietovės planas su pažymėtomis apsaugos juostomis ir zonomis), plotas (ha), vandens tūris (tūkst. m³), vidutinis ir didžiausias gyliai, gamtosauginis debitas, faktiniai debitai (svyravimai, tendencijos), cheminė sudėtis (svyravimai, tendencijos), biologinė būklė, susijusios vertingos ekosistemos, nustatyti vandensaugos tikslai, naudojimo apribojimai ir pan.

Esamo antropogeninio poveikio bei tendencijų aprašymas (vandens naudojimas (paėmimas, rekreacija, hidroenergetika, drėkinimas ar pan.), tarša, hidromorfologinės būklės keitimas, susiję ekologinės būklės pokyčiai ar pan.).

Numatomų aprūpinimo vandeniu šaltinių aprašymas (požeminio, paviršinio vandens telkiniai, miesto ar kito objekto vandentiekis (techninės sąlygos), paviršinės (lietaus) nuotekos ir kt.).

Melioracijos-drenažo sistemų aprašymas.

Hidrotechnikos statiniai: tipas, patvankos aukštis, techninė būklė ar pan.

4.1.2. Planuojamas vandens naudojimas

Informacija apie numatomą vandens naudojimą (vandens poreikių skaičiavimai (pagrindimas), reikalavimai vandens kokybei ir pan.). Vandens šaltinis, paėmimo/naudojimo vieta, gerinimo (paruošimo) priemonės, naudojimo įrenginių savybės (pvz., užtvankos aukštis, tvenkinio plotas, turbinų skaičius, pralaidumas ir pan.). Vandenvietės savybės, veikla, kurioje bus naudojamas vanduo, vandens šaltinių alternatyvos, šaltinio pasirinkimo kriterijai bei pagrindimas ir t. t.

Duomenys apie paviršinių vandens telkinį, iš kurio imamas vanduo arba kurio vanduo bus kitaip naudojamas (pvz., hidroenergetikai), vandens ėmimo/naudojimo vietą bei įrenginį (užpildyti 4.1.1 lentelę).

Duomenys apie planuojamas įrengti požeminio vandens vandenvietes (užpildyti 4.1.2 lentelę).

Duomenys apie planuojamą vandens paėmimą ir vartojimą (užpildyti 4.1.3 lentelę).

Apibendrinta informacija pateikiama lentelėse (tiek, kiek planuojamos ūkinės veiklos galimo poveikio aprašymas atitinka lentelių turinį).

4.1.3. Planuojama vandenių tarša

Informacija apie nuotekų/taršos susidarymo šaltinius, planuojamas nuotekų/teršalų išleidimo vietas, numatomą išleidžiamų nuotekų užterštumą (skaičiavimai, pagrindimas) bei kiekį (skaičiavimai, pagrindimas), taršos dydį, nuotekų/teršalų susidarymo netolygumus.

Informacija apie paviršinių vandens telkinį (priimtuvą), į kurį planuojama išleisti nuotekas, arba kuris kitaip bus teršiamas dėl planuojamos ūkinės veiklos (pildoma 4.1.4 lentelė).

Informacija apie nuotekų išleidimo vietą/priimtuvą (išskyrus paviršinius vandens telkinius ir žemdirbystės drėkinimo laukus), į kurį planuojama išleisti nuotekas (pildoma 4.1.5 lentelė). Ši lentelė pildoma, kai nuotekas planuojama infiltruoti į gruntą tam tikslui įrengtuose filtravimo įrenginiuose, perduoti tvarkyti kitiems asmenims (išleisti į kitiems asmenims priklausančias kanalizacijos sistemas), kaupti sukaupimo rezervuaruose periodiškai išvežant ar pan.).

Informacija apie žemdirbystės laukus (toliau – ŽL), kuriuose planuojama išlaistyti (utilizuoti, panaudoti tręšimui) nuotekas, mėšlo filtratą, skystą mėšlą, srutas, skystas atliekas,

žlaugtus ar pan. (pildoma 4.1.6 lentelė).

Duomenys apie nuotekų susidarymo šaltinius ir/arba išleistuvus (pildoma 4.1.7 lentelė).

Planuojamų išleisti nuotekų užterštumas (pildoma 4.1.8 lentelė).

Apibendrinta informacija pateikiama lentelėse (tiek, kiek planuojamos ūkinės veiklos aprašymas atitinka lentelių turinį).

4.1.4. Galimas (numatomas) poveikis vandens telkiniams

Numatomas vandens paėmimo/naudojimo poveikis vietovės hidrologiniam ir hidrogeologiniam režimui (pateikti skaičiavimus ir pagrindimą). Numatomų vietovės hidrologinio režimo pokyčių sąlygojamas antrinis poveikis vandens telkinio ekologiškai būklei bei kitiems aplinkos komponentams (pvz., krantų erozijai, pelkėjimui ar pan.).

Numatomas išleidžiamų nuotekų ar kitokios planuojamos taršos poveikis vandens telkinių/pakrančių ir susijusių ekosistemų būklei bei vandens išteklių naudojimui numatomoje poveikio zonoje (rekreacinėms teritorijoms, vandenvietėms, saugomoms teritorijoms bei kitiems vartotojams ar pan.) (pateikti skaičiavimus, matematinio modeliavimo rezultatus ar kitokią pagrindimą).

Taršos poveikio vertinimo dalyje turi būti aprašyti ir pagrįsti planuojamą poveikį atspindintys telkinio būklės parametrai, jų esamos reikšmės bei leistinos (siektingos) ribos, planuojamo poveikio zona (upės ruožas, stovinčio vandens telkinio dalis ar pan.), galimo poveikio parametru reikšmės (pagrįstos skaičiavimais, matematinio modeliavimo rezultatais ar pan.) didžiausio poveikio zonoje bei jų pokyčiai erdvėje ir laike (pvz., pokyčių tendencija pagal atstumą nuo išleistuvo), sezoniniai pokyčiai erdvėje ir laike (pvz., akumuliacinis efektas stovinčio vandens telkinyje ar pan.). Aprašomas didžiausias galimas poveikis: vieta, sąlygos (pvz., esant sausrai), parametru reikšmės, pagrindimas.

Galimo avarinio teršiančių medžiagų patekimo į vandens telkinius mastas bei poveikis aplinkai.

4.1.5. Poveikio sumažinimo priemonės

Aprašomos numatomos taikyti poveikį vandens aplinkai mažinančios arba kompensuojančios priemonės (taršos mažinimo, avarijų prevencijos, erozijos mažinimo, gamtosauginio debito užtikrinimo, nuostolių mažinimo ar pan.). Apibendrintai priemonės aprašomos 4.1.9 lentelėje.

4.1.6. Skyriaus „Vanduo“ schemos, žemėlapiai, kita grafinė informacija

Situacijos planas, kuriame turi būti pažymėti esami ir planuojami aprūpinimo vandeniu šaltiniai, vandens ėmimo vietos, požeminio vandens kaptazo įrenginiai, nuotekų/taršos šaltiniai, nuotekų valymo įrenginiai, nuotekų išleidimo vietos, vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos bei zonos, vandenviečių sanitarinės apsaugos zonos, kitų objektų sanitarinės apsaugos zonos, srutų ir mėšlo utilizavimo plotai, numatomos nuotekų debito matavimo ir mėginių ėmimo vietos, planuojami vandens telkinių morfologiniai (pvz., krantų linijos) pakeitimai, tinklų bei hidrotechnikos statinių schemos, avarinės taršos rizikos objektai, sausinimo/drekinimo įrenginiai, rekreacinės vietos ir įrenginiai ar pan.

Kita su vandenų naudojimu ir apsauga susijusi grafinė informacija, pvz., technologinės schemos, vandenų būklės pokyčių tendencijos ir pan.

Schemose ir žemėlapiuose pažymėtų objektų numeriai turi sutapti su numeriais, kuriais šie objektai pažymėti informacinėse lentelėse bei ataskaitos tekstinėje dalyje.

4.1.1 lentelė. Duomenys apie paviršinį vandens telkinį, iš kurio imamas vanduo arba kurio vanduo bus kitaip naudojamas, vandens ėmimo/naudojimo vietą bei įrenginį. Kiekvienai vandens ėmimo vietai (vandenvietei) arba naudojimo vietai (hidroįtvartui ar pan.) pildomas atskiras lentelės stulpelis

Eil. Nr.	Vandenvietės/naudojimo vietos eilės Nr. 1	1	2	3
1.	Vandens telkinio (upės, ežero, tvenkinio ir kt.) pavadinimas			
2.	Vandens telkinio kodas ²			

3.	Upės baseino rajonas, baseinas, pabaseinis			
4.	Vidutinis daugiametis debitas, m ³ /s (upėms)			
5.	95% tikimybės sausiausio mėnesio vidutinis debitas, m ³ /s (upėms)			
6.	1% tikimybės maksimalaus potvynio vandens debitas, m ³ /s (upėms)			
7.	Ežero, tvenkinio plotas, ha (tūris, tūkst. m ³)			
8.	Maksimalus patvankos aukštis, m (tvenkiniams)			
9.	Vandens ėmimo/naudojimo vietos atstumas iki žiočių, km (upėms)			
10.	Vandens ėmimo/naudojimo vietos koordinatės			
11.	Vandens ėmimo/naudojimo įrenginių projektinis našumas, m ³ /h (arba nurodomi kiti matavimo vienetai pagal naudojimo būdą)			

Pastabos:

1 – vandenvietės/naudojimo vietos eilės numeris turi sutapti su numeriu, kuriuo aprašoma vandenvietė/naudojimo vieta pažymėta pridedamoje objekto schemeje;

2 – pildoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos upių ir tvenkinių klasifikatoriumi, patvirtintu aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 594 (Žin., 2001, Nr. [107-3888](#)) ir Lietuvos Respublikos ežerų klasifikatoriumi, patvirtintu aplinkos ministro 2003 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. 130 (Žin., 2003, Nr. [34-1442](#)).

4.1.2 lentelė. Duomenys apie numatomas įrengti požeminio vandens vandenvietes (požeminio vandens kaptazo įrenginius)

Eil. Nr. ¹	Vandenvietės						Gręžiniai/kaptazo įrenginiai			Vandenvietės priklausomumas	
	adresas/vieta	centro koordinatės (LKS'94)	vandeningo sluoksnio pavadinimas / indeksas	pogrupis	ištekliai ³ , m ³ /d	gylis iki sluoksnio kraigo, m	bendras skaičius	darbinių skaičius	bendras našumas ⁴ , m ³ /h	UBR ⁵	PVB ⁶
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Pastabos:

1 – numeracija tęsiama nuo paskutinio vandenvietės, aprašytos 4.1.2 lentelėje, numerio. Vandenvietės numeris turi sutapti su numeriu, kuriuo pažymėta vandenvietė objekto schemeje;

2 – pagal Lietuvos higienos normą HN 44:2003 „Vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymas ir priežiūra“, patvirtintą sveikatos apsaugos ministro 2003 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. V-201 (Žin., 2003, Nr. [42-1957](#));

3 – prognoziniai, išžvalgyti arba patvirtinti vandens ištekliai vandeningame sluoksnyje;

4 – nurodomas planuojamas projektinis vandenvietės našumas;

5 – upės baseino rajonas (toliau – UBR) nustatomas vadovaujantis aplinkos ministro 2003 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 471 „Dėl upių baseinų rajonų sudarymo ir institucijos, atsakingos už jų administravimą vandensaugos tikslams pasiekti, paskyrimo“ (Žin., 2003, Nr. [99-4467](#));

6 – požeminio vandens baseinas (toliau – PVB) nustatomas vadovaujantis aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 707 „Dėl požeminio vandens telkinių priskyrimo upių baseinų rajonams“ (Žin., 2004, Nr. [21-654](#)).

4.1.3 lentelė. Numatomas vandens paėmimas ir vartojimas

Eilės Nr. ¹	Vandens šaltinis (vandenvietė ar kitas) ²	Didžiausias planuojamas gauti/išgauti vandens kiekis	Veikla, kurioje bus vartojamas vanduo ³	Kiekvienoje veikloje planuojamo suvartoti vandens didžiausias kiekis	Planuojami vandens nuostoli	Kitiems objektams/ asmenims planuojamo

		m ³ /m.	m ³ /d	m ³ /h		m ³ /m.	m ³ /d	m ³ /h	ai, m ³ /m.	perduoti vandens kiekis, m ³ /m.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Pastabos:

1 – vandens šaltinio eilės numeris (numeruojama iš eilės pagal lentelės pildymą. Pirmiausiai aprašomi vandens šaltiniai, iš kurių bus imama daugiausia vandens);

2 – jeigu vandenį numatoma išgauti (imti) iš paviršinių ar požeminių vandens telkinių, nurodomas vandenvietės eilės numeris iš 4.1.1 arba 4.1.2 lentelės (pvz., vandenvietė Nr. 1). Jeigu vandenį numatoma gauti iš kitų šaltinių, nurodomas šaltinis, – pvz., viešojo vandens tiekimo sistema (nurodomas tiekėjas ir įvado numeris, kuriuo jis pažymėtas pridedamoje schemoje), kitų asmenų neviešo vandens tiekimo sistema (nurodomas tiekėjas ir įvado numeris, kuriuo jis pažymėtas pridedamoje schemoje), atvežamas vanduo (nurodomas tiekėjas), kritulių vanduo (nurodomas vandens surinktuvo numeris, kuriuo jis pažymėtas pridedamoje schemoje), išvalytos nuotekos, pakartotinai naudojamas vanduo (pvz., kondensatas, uždaro apytakos sistemos vanduo) ir t. t.

3 – nurodyti veiklą, kurią vykdant numatoma suvartoti ne mažiau kaip 10 procentų viso objekte planuojamo suvartoti vandens kiekio. Kiekviena veikla aprašoma atskiroje eilutėje.

4.1.4 lentelė. Informacija apie paviršinį vandens telkinį (priimtuvą), į kurį planuojama išleisti nuotekas arba kuris kitaip bus teršiamas dėl planuojamos ūkinės veiklos

Eilės Nr. ¹	Vandens telkinio pavadinimas ² , kategorija ³ ir kodas ⁴	Upės baseino rajonas, baseinas, pabaseinis ⁵	95% tikimybės sausiausio mėnesio vidutinis debitas, m ³ /s Vandens telkinio plotas, ha (tūris, tūkst. m ³) (stovinčio vandens telkiniams)	Vandens telkinio būklė ⁶						
				parametr as ⁷	esama (foninė) būklė/DLK/poveikis			leistina vandens telkinio apkrova ¹¹		
					mato vnt.	reikšmė		mato vnt.	reikšmė	
1	2	3	4	5	6	7	8			9

Pastabos:

1 – nuotekų priimtovo (paviršinio vandens telkinio) arba vandens telkinio, kuris būtų teršiamas vykdant planuojamą ūkinę veiklą, eilės numeris. Priimtovas tuo pačiu numeriu turi būti pažymėtas pridedamame plane;

2 – nurodomas paviršinis vandens telkinys, į kurį planuojama išleisti nuotekas arba kuri numatoma kitaip teršti, arba kurio baseine yra išleistuvas (jeigu numatoma išleisti nuotekas į vandens telkinį be pavadinimo (pvz., melioracijos griovį, kūdrą ir pan.);

3 – nurodoma telkinio, į kurį planuojama išleisti nuotekas arba kuri numatoma kitaip teršti, kategorija: upė, ežeras, tvenkinys, kūdra, melioracijos griovys ar kt.;

4 – pildoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos upių ir tvenkinių klasifikatoriumi ir Lietuvos Respublikos ežerų klasifikatoriumi;

5 – pildoma vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, reglamentuojančiais vandens telkinių priskyrimą baseinams, ir Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje (<http://aaa.am.lt>) ties nuoroda „Schemos ir žemėlapiai“ pateikta informacija;

6 – pildoma tuo atveju, kai teisės aktų nustatyta tvarka turi būti vertinamas išleidžiamų nuotekų ar kitaip vykdomos veiklos daromas (planuojamas) poveikis priimtuvui;

7 – nurodomi tie vandens telkinio būklę apibūdinantys parametrai, pagal kuriuos vertinamas planuojamos ūkinės veiklos poveikis priimtuvui;

8 – esama vandens telkinio būklė planuojamo nuotekų išleidimo ar kitokios taršos vietoje;

9 – nurodoma didžiausia leistina teršalo koncentracija aprašomame vandens telkinyje (teisės

aktuose nustatyta aplinkos kokybės norma arba siektina vandens telkinio būklė aprašančio parametro reikšmė (jeigu vandens telkiniui nustatyti vandensaugos tikslai));

10 – nurodomos numatomos (apskaičiuotos) parametrų reikšmės, kurios būtų vykdomą planuojamą ūkinę veiklą (jeigu numatomas akumuliacinis poveikis, nurodomos planuojamos reikšmės skaičiuotino veiklos periodo pabaigoje). Prie reikšmių turi būti nuorodos į tekstinę dalį arba atskirus paaiškinimus, kuriuose aprašoma vandens telkinio vieta (zona), kurioje būklė turėtų atitikti nurodomą parametro reikšmę (pvz., 200 m žemiau planuojamo išleistuvo ar pan.);

11 – nurodomi leistino poveikio vandens telkiniui planuojamoje nuotekų išleidimo ar kitokios taršos vietoje rezultatai (didžiausia leidžiama vandens telkinio apkrova, kuriai esant nebus pažeisti vandens telkinio apsaugos reikalavimai (pvz., nebus viršytos aplinkos kokybės normos, nebus užkirstas kelias pasiekti telkiniui nustatytus vandensaugos tikslus ar pan.).

4.1.5 lentelė. Informacija apie nuotekų išleidimo vietą/priimtuvą (išskyrus paviršinius vandens telkinius ir žemdirbystės drėkinimo laukus), į kurį planuojama išleisti nuotekas

Eilės Nr. ¹	Nuotekų išleidimo vietos/priimtovo aprašymas ²	Galima (leistina) priimtovo apkrova ³					
		hidraulinė			teršalais		
		m ³ /d	m ³ /h	m ³ /s	parametras	mato vnt.	reikšmė
1	2	3	4	5	6	7	8

Pastabos:

1 – nuotekų priimtovo eilės numeris. Priimtuvų numeracija tęsiama nuo paskutinio priimtovo (paviršinio vandens telkinio) numerio, nurodyto 4.1.4 lentelėje. Numeris turi sutapti su numeriu, kuriuo nuotekų išleidimo vieta/priimtovas pažymėtas pridedamoje objekto/įrenginio schemoje;

2 – šiame stulpelyje turi būti aprašoma, kur ir kokiomis priemonėmis numatoma išleisti (šalinti) nuotekas iš objekto/įrenginio (pvz., nuotekos kaupiamos 300 m talpos rezervuare ir kartą per mėnesį išvežamos į miesto valymo įrenginius (nurodomas priimančių valymo įrenginių pavadinimas ir juos eksploatuojantis asmuo); nuotekos infiltruojamos į gruntą 1 000 m² požeminės filtracijos lauke; nuotekos išleidžiamos į kanalizacijos tinklus (nurodomas tinklų savininkas) ar pan.);

3 – pildoma, jeigu aprašomo (numatomo naudoti) nuotekų priimtovo leistina apkrova yra ribojama (pvz., ribinės sąlygos nustatytos (numatoma, kad bus nustatytos) pasijungimo prie kanalizacijos tinklų techninėse sąlygose, nuotekų tvarkymo paslaugų pirkimo-pardavimo sutartyje; leistinos apkrovos infiltracijos įrenginiams ar pan.);

4 – nurodomi tie parametrai, pagal kuriuos ribojamas planuojamų išleisti nuotekų priėmimas.

4.1.6 lentelė. Informacija apie žemdirbystės laukus (ŽL), kuriuose planuojama išlaistyti (utilizuoti, panaudoti tręšimui) nuotekas, mėšlo filtratą skystą mėšlą, srutas, skystas atliekas, žlaugtus ar pan.

ŽL					Galima skleidimo apkrova ⁵				Didžiausia galima tarša ⁸			
Nr. 1	adresas	koordinata tės ²	plotas, ha	dirvožemio sudėtis ³	metinė ⁶		vienkartinė ⁷		teršalas ⁹	mg/l ⁴	kg/ha/m.	iš viso į ŽL, kg/m.
					m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Pastabos:

1 – nuotekų priimtovo (ŽL) eilės numeris. Numeracija tęsiama nuo paskutinio priimtovo numerio, nurodyto 4.1.4 ar 4.1.5 lentelėse. Numeris turi sutapti su numeriu, kuriuo ŽL pažymėtas pridedamoje schemoje;

2 – bet kurio taško, esančio aprašomame lauke, geografinės koordinatės pagal LKS 94

sistema;

3 – iš dirvožemio planų arba remiantis atliktų tyrimų duomenimis nurodoma dirvožemio sudėtis (sunkūs dirvožemiai – moliai, priemoliai, lengvi smėliai, priesmėliai, durpžemiai);

4 – leistina teršalo koncentracija planuojamame skleisti skystyje;

5 – nurodoma didžiausia ŽL apkrova nuotekomis, apskaičiuota pagal ŽL naudojimą arba tręšimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Prie ataskaitos turi būti pridėti didžiausios galimos skleidimo apkrovos skaičiavimai;

6 – nurodomas didžiausias galimas išlaistyti viename ha ir bendrai ant ŽL skysčio kiekis per metus;

7 – nurodomas didžiausias galimas išlaistyti viename ha ir bendrai ant ŽL skysčio kiekis vieno laistymo metu;

8 – nurodoma didžiausia galima numatomo naudoti ŽL apkrova teršalais, apskaičiuota pagal ŽL naudojimą ir apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Prie ataskaitos turi būti pridėti didžiausios galimos apkrovos teršalais skaičiavimai;

9 – kiekvienam teršalui pildoma atskira eilutė. Nurodomi tie teršalai, kurių patekimą į aplinką/dirvožemį reglamentuoja teisės aktai ir kurių kiekis planuojamame laistyti skystyje viršija numatytas ribas, kurioms esant reikalinga kontrolė.

4.1.7 lentelė. Duomenys apie nuotekų šaltinius ir/arba išleistuvus

Nr. 1	Priimtovo numeris ²	Planuojamų išleisti nuotekų ir jų šaltinio aprašymas ³	Išleistuvo tipas/techniniai duomenys ⁴	Išleistuvo vietos aprašymas ⁵	Didžiausias numatomas išleisti nuotekų kiekis ⁶			
					m ³ /s	m ³ /h	m ³ /d	m ³ /m.
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Pastabos:

1 – nuotekų išleistuvo arba šaltinio (nuotekų šaltinis aprašomas tais atvejais, kai nuotekos išleidžiamos į aplinką arba perduodamos kitiems asmenims ne per stacionarų išleistuvą (pvz., paskleidžiamos ŽL, išvežamos asenizacinėmis mašinomis ar pan.)) numeris. Lentelėje nurodomas numeris turi atitikti numerį, kuriuo nuotekų išleistuvai arba šaltiniai pažymėtas pridedamame plane;

2 – priimtovo, į kurį numatoma išleisti nuotekas per aprašomą išleistuvą arba iš aprašomo nuotekų šaltinio, numeris iš 4.1.4, 4.1.5 arba 4.1.6 lentelių;

3 – nurodomas nuotekų tipas (pramoninės, buitinės, paviršinės, mišrios, komunalinės, srutos, žlaugtai ar pan.) ir veikla, kurios metu susidaro nuotekos, planuojamos išleisti per aprašomą išleistuvą arba iš aprašomo nuotekų šaltinio;

4 – nurodomas planuojamas išleistuvo arba nuotekų šaltinio tipas (pvz., krantinis, vaginis, dugninis, paviršinė filtracija, požeminė filtracija, išleistuvai į kanalizacijos tinklus, sukaupimo rezervuarai ar pan.) ir techniniai duomenys (išleidimo atstumas nuo kranto, gylis, skersmuo, talpa ir pan.);

5 – aprašoma numatoma išleistuvo vieta, pvz., išleistuvo atstumas iki upės žiočių ir išleistuvo vieta vagos atžvilgiu (dešinysis krantas, kairysis krantas, upės vidurys), pasijungimo į kanalizaciją vieta (gatvės pavadinimas ir pan.);

6 – planuojamas išleisti didžiausias nuotekų kiekis negali būti didesnis už priimtovo didžiausią galimą hidraulinę apkrovą, nurodytą 4.1.4, 4.1.5 arba 4.1.6 lentelėse.

4.1.8 lentelė. Planuojamų išleisti nuotekų užterštumas/numatoma aplinkos tarša

Nr. 1	Teršalo pavadinimas ²	Didžiausias numatomas nuotekų užterštumas prieš valymą ¹⁴				Didžiausias leidžiamas ir faktinis numatomas planuojamų išleisti nuotekų užterštumas/planuojama aplinkos tarša ¹⁵								Numatomas valymo efektyvumas, %
		mom. ³ , mg/l	vidut. ⁴ , mg/l	t/d ⁵	t/metu s	DLK mom. ⁶ , mg/l	planuojama mom. ⁷ , mg/l	DLK vidut. ⁸ , mg/l	planuojama vid. ⁹ , mg/l	DLT paros ¹⁰ , t/d	planuojama paros ¹¹ , t/d	DLT metų ¹² , t/m.	planuojama metų ¹³ , t/m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Pastabos:

- 1 – išleistuvo/šaltinio numeris pagal 4.1.7 lentelę;
- 2 – nurodomi teršalai, kurie gali daryti poveikį aplinkai;
- 3 – didžiausia numatoma teršalo koncentracija momentiniame arba vidutiniame paros nuotekų mėginyje prieš valymą;
- 4 – didžiausia numatoma teršalo vidutinė metinė koncentracija nuotekose prieš valymą;
- 5 – didžiausias numatomas teršalo kiekis nevalytose nuotekose, susidarančiose per parą;
- 6 – pagal galiojančius teisės aktus nustatyta/apskaičiuota teršalo didžiausia leistina koncentracija (DLK) nuotekų momentiniame arba vidutiniame paros mėginyje (priklausomai nuo priimtovo (tarp jų nuotekų išleidimo į kanalizacijos tinklus sąlygų), vykdomos veiklos pobūdžio ir pan.). Prie ataskaitos turi būti pridedamas DLK nustatymo pagrindimas;
- 7 – planuojama teršalo koncentracija momentiniame arba vidutiniame paros nuotekų mėginyje. Planuojama išleisti teršalo koncentracija turi būti mažesnė už DLK arba lygi DLK, nurodytai 7 stulpelyje;
- 8 – pagal galiojančius teisės aktus nustatyta/apskaičiuota teršalo didžiausia leistina vidutinė metinė koncentracija (DLK) (priklausomai nuo priimtovo vykdomos veiklos pobūdžio ir pan.). Prie ataskaitos turi būti pridedamas DLK nustatymo pagrindimas;
- 9 – planuojama teršalo vidutinė metinė koncentracija. Planuojama išleisti teršalo vidutinė koncentracija turi būti mažesnė už DLK arba lygi DLK, nurodytai 9 stulpelyje;
- 10 – pagal galiojančius teisės aktus nustatytas/apskaičiuotas didžiausias leidžiamas išleisti per parą teršalo kiekis (DLT) (priklausomai nuo priimtovo vykdomos veiklos pobūdžio ir pan.). Prie ataskaitos turi būti pridedamas DLT skaičiavimas;
- 11 – planuojamas per parą išleisti teršalo kiekis. Planuojamas per parą išleisti teršalo kiekis turi būti mažesnis už DLT arba lygus DLT, nurodytai 11 stulpelyje;
- 12 – pagal galiojančius teisės aktus nustatytas/apskaičiuotas didžiausias leidžiamas išleisti per metus teršalo kiekis (DLT) (priklausomai nuo priimtovo vykdomos veiklos pobūdžio ir pan.). Prie ataskaitos turi būti pridedamas DLT skaičiavimas;
- 13 – planuojamas per metus išleisti teršalo kiekis. Planuojamas per metus išleisti teršalo kiekis turi būti mažesnis už DLT arba lygus DLT, nurodytai 13 stulpelyje.;
- 14 – ši dalis pildoma, jeigu nuotekas prieš išleidimą iš objekto numatoma valyti. Paskleidimo žemdirbystės laukuose atveju pildomi 4 ir 6 stulpeliai, nurodant numatomo skleisti skysčio savybes;
- 15 – paskleidimo žemdirbystės laukuose atveju pildomas tik 14 stulpelis, kuriame nurodomas į vandenį patenkančio teršalo kiekis, nustatytas tręšimą reglamentuojančiuose teisės aktuose aprašyta tvarka.

4.1.9 lentelė. Objekte numatomos naudoti nuotekų kiekio ir taršos mažinimo bei planuojamo poveikio priimtuvui kompensavimo priemonės

Nr. 1	Nuotekų šaltinis/išleistuvas ²	Priemonės ir jos paskirties aprašymas ³	Planuojamos priemonės projektinės savybės ⁴		
			rodiklis	mato vnt.	reikšmė
1	2	3	4	5	6

Pastabos:

- 1 – nurodomas nuotekų kiekio arba taršos mažinimo priemonės numeris;
- 2 – nurodomas nuotekų šaltinio/išleistuvo numeris iš 4.1.7 lentelės, per kurį išleidžiamų nuotekų poveikio mažinimui taikoma aprašoma priemonė;
- 3 – trumpai aprašoma nuotekų kiekio mažinimo (pvz., automobilių ploviklos vandens apytakinė sistema ar pan.), taršos mažinimo (gamybinių, buitinių, paviršinių nuotekų valymo įrenginiai, geriausių prieinamų gamybos būdų taikymas ir pan.) ar poveikio priimtuvui mažinimo/kompensavimo (nuotekų srauto reguliavimas priklausomai nuo upės debito, melioruotos upės renatūralizavimas ar pan.) priemonė ir jos paskirtis (pvz., pašalinti iš paviršinių nuotekų naftos produktus ir skendinčias medžiagas, sumažinti nuotekų kiekį, pagerinti priimtovo apsivalymo

galimybės ir pan.);

4 – nurodomos planuojamos priemonės projektinės savybės;

5, 6 stulpeliuose nurodomi planuojami projektiniai rodikliai, mažinantys nuotekų kiekį ir taršą (pvz., įrenginio našumas – m /d., apytakinis debitas – l/s; projektinis į valymo įrenginius patenkančių nuotekų užterštumas pagal BDS, N, P, naftos produktus, bendrą Cr ar pan. – mg/l, t/d.; liekamasis užterštumas pagal BDS, N, P, naftos produktus, bendrą Cr ir pan. – mg/l; išvalymo efektyvumas – procentais ar pan.).

4.2. Aplinkos oras

4.2.1. Informacija apie vietovę

Vietovės meteorologinės ir klimato sąlygos. Duomenys apie oro temperatūrą, kritulius, vyraujančius vėjus, saulės radiaciją, aplinkos oro foninį užterštumą ir kitus veiksnius, galinčius daryti įtaką oro užterštumo lygiui.

4.2.2. Į aplinkos orą išmetami teršalai

Stacionarių (organizuotų ir neorganizuotų) ir mobiliųjų, taršos šaltinių trumpa charakteristika.

Veikiančio objekto išplėtimo, rekonstrukcijos ar kitu atveju pateikiami nustatyta tvarka atliktos aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos duomenys.

Aprašoma kiekviena numatoma vykdyti veikla, kurios metu susidarys ir į aplinkos orą bus išmetami teršalai, planuojama diegti technologija. Nurodoma planuojama gaminti produkcija, atskirai pateikiant numatomą pagaminti elektros ir šiluminės energijos kiekį, planuojamas (projektinis) gamybos pajėgumas, numatomas suvartoti energijos, kuro ir degalų kiekis pagal atskiras jų rūšis. Planuojamų naudoti žaliavų ir pagalbinių medžiagų, įskaitant chemines medžiagas ir preparatus, sąrašai, jų kiekis. Tirpiklių turinčių medžiagų ar preparatų: dažų, lakų ir kitų tirpiklių, turinčių lakiųjų organinių junginių (toliau – LOJ), pavadinimai, jų kiekis, sudėtis bei sudėtyje esančių LOJ rizikos frazės (R frazės). Produkcijos vienetai pagaminti ir/arba energijos vienetai generuoti numatomas sunaudoti žaliavų, medžiagų, kuro ar kitų kiekis bei numatomas į aplinkos orą išmesti teršalų kiekis. Kai visa aukščiau išvardyta informacija ar jos dalis yra pateikiama Bendrojoje dalyje, galima šiame skyriuje pateikti tik nuorodas į atitinkamus Bendrosios dalies duomenis.

Į aplinkos orą numatomų išmesti teršalų kiekio skaičiavimai, nurodant naudotas nustatytą tvarka patvirtintas metodikas bei kitus teisės aktus, koeficientai, kitos skaičiavimams reikalingos charakteristikos bei skaičiavimų rezultatai. Apskaičiuotas iš stacionarių taršos šaltinių išmetamas teršalų kiekis ir šių šaltinių fiziniai duomenys nurodomi 4.2.1 ir 4.2.2 lentelėse. Numatomi planuojamai veiklai vykdyti naudoti mobilieji taršos šaltiniai, jų išmetamų teršalų kiekio skaičiavimai (4.2.3 lentelė).

Numatomų išmesti teršalų didžiausios leidžiamos koncentracijos (toliau – DLK) gyvenamosios aplinkos ore pagal Lietuvos higienos normą HN 35:2002 „Gyvenamosios aplinkos orą teršiančių medžiagų koncentracijų ribinės vertės“.

Suminiu poveikiu pasižyminčių teršalų grupių (pagal aukščiau minėtą Lietuvos higienos normą), į kurias įeina planuojamos ūkinės veiklos objekto numatomi išmesti teršalai ir foninio užterštumo ar gretimų įmonių teršalai, sąrašas.

4.2.3. Aplinkos oro užterštumo prognozė

Pateikiami duomenys numatomų išmesti teršalų didžiausioms pažemio koncentracijoms skaičiuoti: skaičiavimo metodika, naudota kompiuterinė programinė įranga; skaičiavimui reikalingų koeficientų vertės; teritorijos ploto arba atskirų taškų koordinatės, kur atliekamas teršalų sklaidos aplinkos ore skaičiavimas; foniniai aplinkos užterštumo duomenys.

Numatomų išmesti teršalų ir suminiu poveikiu pasižyminčių teršalų grupių, į kurias įeina planuojamos ūkinės veiklos objekto išmetami teršalai, didžiausių pažemio koncentracijų skaičiavimai: numatomų išmesti teršalų; numatomų išmesti teršalų, įvertinus foninį aplinkos oro užterštumą.

Teršalų pažemio koncentracijų skaičiavimo rezultatų analizė.

4.2.4. Poveikio sumažinimo priemonės

Aplinkos oro taršos reguliavimo (teršalų išsiskyrimo mažinimo, išmetamų dujų valymo

pagerinimo, išmetimo parametrų gerinimo ir kt.) techniniai sprendiniai. Jei galimi techninių sprendinių variantai, pateikiamas pasirinkto varianto pagrindimas.

Numatomi išmetamų dujų valymo įrenginiai, jų veikimo efektyvumas ar kitos taršos bei jos poveikio mažinimo priemonės (užpildyti 4.2.4 lentelę).

Aplinkos oro taršos mažinimo galimybės ir priemonės esant nepalankioms teršalų išsisklaidymo sąlygoms.

Kitos poveikio aplinkos orui sumažinimo priemonės.

Pasiūlymai dėl leistinos taršos į aplinkos orą normatyvų, įvertinus foninį aplinkos oro užterštumą, nustatymo (užpildyti 4.2.5 lentelę).

4.2.5. Skyriaus „Aplinkos oras“ schemas, žemėlapiai

Ūkinės veiklos objekto situacijos planas, apimantis ne mažesnę kaip 50 H (H – aukščiausio taršos šaltinio aukštis) spindulio teritoriją nuo planuojamos ūkinės veiklos objekto. Situacijos plane nurodomas planuojamos ūkinės veiklos objektas, pažymima vėjų rožė, jei yra, – kurortinė zona, kiti ūkinės veiklos objektai, kurių išmetami teršalai įvertinti taršos skaičiavimuose.

Statybos sklypo plano schema su pažymėtais stacionariais taršos šaltiniais.

Išmetamų teršalų galimų didžiausių pažemio koncentracijų žemėlapis-schema, kurioje pažymimas planuojamas objektas, atskirų teršalų koncentracijų bei suminiu poveikiu pasižyminčių teršalų grupių koncentracijų izolinijos (galima tik viršijančių DLK).

4.2.1 lentelė. Stacionarių taršos šaltinių fiziniai duomenys¹

Įrenginio pavadinimas _____

Taršos šaltiniai					Išmetamųjų dujų rodikliai pavyzdžio paėmimo (matavimo) vietoje			Teršalų išmetimo trukmė, val./m.
pavadinimas	Nr.	koordinatės	aukštis, m	išėjimo angos matmenys, m	srauto greitis, m/s	temperatūra, °C	tūrio debitas, Nm ³ /s	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Pastaba. 1 – duomenys įrašomi vadovaujantis aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventORIZACIJĄ bei teršalų išmetimo į atmosferą apskaitą reglamentuojančiais teisės aktais.

4.2.2 lentelė. Tarša į aplinkos orą

Įrenginio pavadinimas _____

Veiklos rūšis ¹	Cecho ar kitų pavadinimas, gamybos rūšies pavadinimas ²	taršos šaltiniai		Teršalai		Esama tarša ³				Numatoma tarša		
		pavadinimas	Nr.	pavadinimas	kodas	vienkartinis dydis ⁵			metinė, t/m.	vienkartinis dydis ⁵		metinė, t/m.
						vnt. ⁴	vidut.	maks.		vnt. ⁴	maks.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
						Iš viso pagal veiklos rūšį:				Iš viso pagal veiklos rūšį:		

Pastabos:

1 ir 2 – duomenys nurodomi vadovaujantis aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventORIZACIJĄ bei teršalų išmetimo į aplinkos orą apskaitą reglamentuojančiais teisės aktais;

3 – pildoma veikiančio objekto išplėtimo, rekonstrukcijos ar kitu atveju;

4 – 7 ir 11 grafose užrašomi vienetai, kuriais pateikiami vienkartiniai dydžiai;

5 – koncentracijos turi būti pateikiamos prie normaliųjų slėgio ir temperatūros sąlygų (101,3 kPa ir 0°C).

4.2.3 lentelė. Naudojami mobilieji taršos šaltiniai

Pavadinimas	Kiekis, vnt.	Sunaudojamo kuro kiekis, t/m.	Į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis				
			CO	NO _x	C _n H _m	SO ₂	Kietosios dalelės
1	2	3	4	5	6	7	8
Autotransportas							
Automobiliai, naudojantys:							
a) benzina							
b) dyzelina							
c) suskystintas dujas							
d) suslėgtas gamtines dujas							
e) kitus degalus							
Traktoriai ir kiti mechanizmai su vidaus degimo varikliais							

4.2.4 lentelė. Išmetamųjų dujų valymo įrenginiai ir kitos taršos prevencijos priemonės
Įrenginio pavadinimas _____

Taršos šaltinio Nr.	Valymo įrenginiai ¹		Teršalai		Prieš valymą		Po valymo		Valymo efektyvum as, %
	pavadinim as	kodas	pavadinim as	kodas	maks. vienk.	t/metus	maks. vienk.	t/metus	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kitos taršos prevencijos priemonės:									

Pastaba. 1 – valymo įrenginių pavadinimai ir kodai nurodomi pagal teršalų išmetimo į aplinkos orą apskaitą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Prie pavadinimų tikslinga pateikti informaciją, kuri detaliau apibūdintų valymo įrenginius.

4.2.5 lentelė. Pasiūlymai dėl leistinos taršos į aplinkos orą normatyvų nustatymo
(Planuojamos ūkinės veiklos objektų atveju galima nustatyti tik didžiausios leistinos taršos (DLT) normatyvus)

Teršalo pavadinimas	Teršalo kodas ¹	Esama tarša ³ , t/m.	Numatoma tarša – siūlomi leistinos taršos normatyvai		
			vienkartinė		metinė, t/m.
			vnt.	dydis	
1	2	3	4	5	6
Anglies monoksidas					
Azoto oksidai					
Kietosios dalelės					
Sieros dioksidas					
Kiti teršalai (abėcėlės tvarka)					
Iš viso:					
Šiltnamio dujos ²					

Pastabos:

1 – teršalų kodai ir pavadinimai surašomi vadovaujantis teršalų išmetimo į aplinkos orą apskaitą ir ataskaitų teikimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka;

2 – pildoma tada, kai nustatyta tvarka gali reikėti gauti leidimą išmesti šiltnamio dujas;

3 – pildoma veikiančio objekto išplėtimo, rekonstrukcijos ar kitu atveju;

4 – lentelė gali būti pratęsiama, kartojant 4, 5 ir 6 grafus.

4.3. Dirvožemis

4.3.1. Informacija apie vietovę

Vietovėje vyraujančių dirvožemių charakteristika (tipai, granulimetrinė sudėtis, laidumas vandeniui, tankis).

Dirvožemio cheminė būklė (pH, dirvožemio organinės medžiagos kiekis (humusas), biogeninės medžiagos), biologinis aktyvumas, foninė tarša.

Vyraujančių dirvožemių pažeidžiamumas bei atsparumas.

4.3.2. Galimas (numatomas) poveikis

Bet kurio planuojamos ūkinės veiklos etapo (pvz., statybos ar eksploatavimo) metu nuimamo derlingojo dirvožemio sluoksnio plotas, storis ir tūris, jo laikino saugojimo vieta bei laikotarpis, derlingojo dirvožemio sluoksnio nuėmimo sąlygojamas galimas poveikis aplinkos komponentams.

Planuojamos ūkinės veiklos sąlygojama dirvožemio tarša (cheminė, entomologinė, parazitologinė, mikrobiologinė, radiacinė ir kt.) iš stacionarių ar mobiliųjų taršos šaltinių (teršalų rūšys ir jų kiekiai). Numatomas taršos poveikis priklausomai nuo vyraujančių dirvožemių tipų. Teršalų akumuliacija ir migracija dirvožemyje.

Planuojamos ūkinės veiklos sąlygojamas fizinis (mechaninis) poveikis dirvožemiui. Prognozuojami vandens ar vėjo erozijos plitimo sąlygų pokyčiai. Dirvožemio sluoksnių sumaišymas, suspaudimas, trypimas, dirvožemio tankio pokyčiai.

Prognozuojami dirvožemio biologinio aktyvumo, kokybinių rodiklių, pažeidžiamumo bei atsparumo pokyčiai.

4.3.3. Poveikio sumažinimo priemonės

Nuimto dirvožemio sluoksnio numatomas panaudojimas (pvz., rekultivuojant).

Planuojamos ūkinės veiklos sąlygojamos dirvožemio taršos ir jos sukeliama poveikio sumažinimo priemonės.

Planuojamos ūkinės veiklos sąlygojamo fizinio poveikio dirvožemiui sumažinimo priemonės.

Kitos poveikio dirvožemiui sumažinimo priemonės.

4.3.4. Skyriaus „Dirvožemis“ schema, žemėlapis

Žemėlapis-schema, kurioje pažymimi vyraujantys dirvožemių tipai, granulimetrinė sudėtis, dirvožemio sluoksnio numatomas nuėmimas, sandėliavimas ir panaudojimas, esamas ir prognozuojamas erozijos paplitimas.

4.4. Žemės gelmės

4.4.1. Informacija apie vietovę

Vietovės žemės gelmių sandaros charakteristika: reljefą formuojantys dariniai, gruntų sudėtis, kilmė, slūgsojimo sąlygos.

Tektoninė sandara, neotektoninis aktyvumas, seismingumas.

Žemės gelmių (požeminio vandens) apsauga.

Žemės gelmių užterštumas (įskaitant podirvio uolienas).

Žemės gelmių vertingosios savybės.

Žemės gelmių išteklių (detaliai ir preliminariai išžvalgyti bei aptikti prognoziniai). Naudingųjų iškasenų išteklių gavybos sąlygos. Žemės gelmių išteklių saugomų, rekreacinių teritorijų, vertingų kraštovaizdžio kompleksų atžvilgiu.

Inžinerinės-geologinės sąlygos.

Geologiniai procesai (nuošliaužos, erozija, sufozija, karstas).

Vertingi, saugomi geologiniai objektai.

4.4.2. Galimas (numatomas) poveikis

Tiesioginis poveikis žemės gelmių (geologiniams) komponentams.

Planuojamos ūkinės veiklos sąlygojamo geologinės aplinkos pokyčio poveikis kitiems aplinkos komponentams (hidrologiniam režimui, hidrografiniam tinklui, pelkėms, biotopams ir kt.).

4.4.3. Poveikį mažinančios priemonės

Planuojamos ūkinės veiklos poveikį žemės gelmėms mažinančios priemonės (veiklos lokalizacija, rekultivacija, renatūralizacija ir kt.).

4.4.4. Skyriaus „Žemės gelmės“ schemos, žemėlapiai
Geologinis žemėlapis. Geologiniai-litologiniai (naudingosioms iškasenoms išgauti) arba inžineriniai-geologiniai (statybos darbams vykdyti) pjūviai.

Žemės gelmių išteklių lokalizacija.

Žemės gelmių pažeidžiamumas.

Vertingų, saugomų geologinių objektų, procesų, kitų probleminių arealų lokalizacija.

4.5. Biologinė įvairovė

4.5.1. Informacija apie vietovę

Informacija apie vietovėje esančius biotopus: miškus, pievas, pelkes, vandens telkinius (ežerus, upes, tvenkinius), smėlynus.

Informacija apie vietovės augaliją. Medynų amžius ir tipas, jų rūšinė sudėtis. Į Raudonąją knygą įrašytų augalų rūšių augimvietės. Vietinės ir introdukuotos rūšys. Naudojamų (naudingųjų) augalų rūšys, jų ištekliai. Saugotini želdiniai, vejos.

Informacija apie vietovės gyvūniją. Į Raudonąją knygą įrašytų rūšių radvietės. Paukščių, žinduolių žuvų, varliagyvių, roplių, bestuburių rūšys. Medžiojamieji gyvūnai, vertingos žuvų rūšys, jų ištekliai. Migracijos keliai. Gyvūnų susitelkimo, veisimosi, maitinimosi, poilsio, žiemojimo vietos.

Informacija apie vietovės grybiją. Grybų rūšys. Vertingiausios ir renkamiausios grybų rūšys, jų ištekliai.

Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos vietovėje ir greta jos esančias Europos ekologinio tinklo Natura 2000 ir kitas saugomas teritorijas.

4.5.2. Galimas (numatomas) poveikis

Planuojamos ūkinės veiklos sąlygojamas miškų, pievų, pelkių, vandenų (ežerų, upių, tvenkinių), smėlynų kitimas (plotas – hektarais, arais), jos poveikis gamtinei aplinkai.

Planuojamos ūkinės veiklos sąlygojamas miškingumo kitimas (% , hektarais). Medynų masyvų amžiaus, rūšinės sudėties ir tipo kitimas bei jos poveikis gamtinei aplinkai.

Planuojamos ūkinės veiklos sąlygojamas į Raudonąją knygą įrašytų augalų rūšių augimviečių kitimas, sunaikinimas.

Aukštesniųjų ir žemesniųjų augalų rūšių, populiacijų kitimas, žalojimas.

Vietinių ir introdukuotų rūšių kitimas, invazinių rūšių plitimas.

Naudojamų (naudingųjų) augalų rūšių, išteklių kitimas.

Augalijos nuskurdimas dėl fizinių veiksnių (šviesos trūkumo, dirvos trypimo, hidrologinio režimo pokyčių ir kt.) bei galimas šio nuskurdimo poveikis gamtinei aplinkai.

Planuojamos ūkinės veiklos sąlygojamas į Raudonąją knygą įrašytų gyvūnų rūšių radviečių kitimas, sunaikinimas.

Paukščių, žinduolių, žuvų, varliagyvių, roplių, bestuburių rūšių, populiacijų kitimas, žalojimas.

Medžiojamųjų gyvūnų rūšių, vertingų žuvų rūšių bei jų išteklių kitimas ir dinamika.

Gyvūnijos išteklių kitimas.

Migracijos kelių suardymas. Gyvūnų susitelkimo, veisimosi, maitinimosi, poilsio, žiemojimo vietų ir gyvenamosios aplinkos erdvės sumažėjimas.

Planuojamos ūkinės veiklos sąlygojamas grybų rūšių kitimas, sunaikinimas. Vertingiausių ir renkamiausių grybų rūšių kitimas, sumažėjimas. Grybijos išteklių kitimas.

Masinio gyvosios gamtos sunaikinimo grėsmė avarijos atveju.

4.5.3. Poveikio aplinkai sumažinimo priemonės

Miškų, pievų, pelkių, vandenų (ežerų, upių, tvenkinių), smėlynų ploto kitimo sąlygojamo poveikio sumažinimo priemonės.

Į Raudonąją knygą įrašytų rūšių globojimas, atkūrimas.

Naudojamų (naudingųjų) biologinių išteklių tausojimas, atkūrimas.

Migracijos kelių apsaugos priemonės, jų atkūrimas.

Priemonės augalijos nuskurdimui sumažinti ar jam išvengti.

Gyvūnų susitelkimo, veisimosi, maitinimosi, poilsio, žiemojimo vietų apsaugos priemonės,

jų atkūrimas. Sodinami medžiai, įrengiamos vejos.

Vandens gyvūnų apsaugos priemonės vandens paėmimo iš atvirų telkinių vietose.

Kitos poveikio biologinei įvairovei sumažinimo priemonės.

4.5.4. Skyriaus „Biologinė įvairovė“ schemos, žemėlapiai

Žemėlapiuose (brėžiniuose) pažymimos Europos ekologinio tinklo Natura 2000 ir kitos saugomos teritorijos, į Raudonąją knygą įrašytų rūšių radavietės ar augavietės migracijos keliai; pavaizduojamas miškų, pievų, pelkių, vandenų (ežerų, upių, tvenkinių), smėlynų ploto kitimas.

4.6. Kraštovaizdis

4.6.1. Informacija apie vietovę

Informacija apie kraštovaizdžio tipą, regionalumą, mozaikiškumą, įvairumą. Vietovės reljefas bei geomorfologinės charakteristikos. Hidrografinis tinklas, jo charakteristikos.

Vietovės miškingumas.

4.6.2. Galimas (numatomas) poveikis

Žemėveikslių, žemėnaudos struktūra bei jos kitimas. Šio kitimo poveikis kraštovaizdžio stabilumui.

Planuojamos veiklos sklypo žemės naudmenos su eksplikacija (užpildyti 4.6.1 lentelę).

4.6 lentelė. Ūkinės veiklos sklypo žemės naudmenos su eksplikacija

Žemės naudmenų pavadinimas	Plotas, ha		
	prieš pradėdant vykdyti veiklą (statybą ar rekonstrukciją)	pradėjus vykdyti veiklą (užbaigus statybą ar rekonstrukciją)	renatūralizuota (rekuultivuota)
Žemės ūkio naudmenos: ariamoji žemė sodai pievos ganyklos			
Miško naudmenos			
Vandens naudmenos			
Iš viso:			_____

Natūralių ir pusiau natūralių teritorijų (miškai, kiti želdiniai, pelkės, vandenys) ir urbanizuotų teritorijų (užstatytos teritorijos, keliai) santykis, šio santykio kitimas.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikis kraštovaizdžio mozaikiškumui, biotopų fragmentacijai, ekotoniškumui, estetinei kraštovaizdžio vertei.

Galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis gamtiniam karkasui (gamtinio karkaso plotas, jo santykis su planuojama teritorija).

Planuojama ūkinė veikla saugomų teritorijų (rezervatai, nacionaliniai parkai, regioniniai parkai, draustiniai, buferinės ir apsaugos zonos, biosferos monitoringo teritorijos) atžvilgiu bei numatomas poveikis šioms teritorijoms ir jų apsaugos bei naudojimo režimui.

Planuojama ūkinė veikla rekreacijai taikytinose teritorijose (rekreaciniai miškai, bendrojo naudojimo želdynai, miško parkai, vandens telkiniai, poilsiavietės, stovyklavietės) atžvilgiu bei numatomas poveikis šioms teritorijoms ir naudojimo režimui.

Planuojamos ūkinės veiklos teritorijos (sklypo) faktinis (potencialus) matomumas iš skirtingų stebėjimo vietų. Regyklų gausumas, įvairovė bei atsparumas gausiam lankytojų skaičiui, regyklų įrengimas, kraštovaizdžio formavimo kirtimai.

4.6.3. Poveikio aplinkai sumažinimo priemonės

Pažeistų teritorijų rekuultivacijos ir renatūralizacijos galimybės, mastas bei priemonės.

Pažeistų gamtinio karkaso teritorijų atkūrimo galimybės bei priemonės.

Planuojamos ūkinės veiklos teritorijos panaudojimo rekreacijai galimybės.

Poveikio išvengimo priemonės (objekto lokalizacija, sklypo planas, tinkamos formos, medžiagų bei statinių rūšies parinkimas, paviršiaus (reljefo) ir statinių sąveikos modeliavimas, įmonės teritorijos apželdinimas, estetinio ekologinio potencialo padidinimas).

Kitos poveikio kraštovaizdžiui sumažinimo priemonės.

4.6.4. Skyriaus „Kraštovaizdis“ schemos, žemėlapiai

Žemės naudmenų struktūros ir apsaugos brėžinys (nurodomi pokyčiai).

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio gamtiniam karkasui, saugomoms teritorijoms ir kitoms teritorijoms žemėlapis. Estetinių, rekreacinių išteklių vertinimo bei poveikio jiems brėžinys, žemėlapis.

Teritorijos apželdinimo schema.

4.7. Socialinė ekonominė aplinka

4.7.1. Informacija apie vietovę

Gyventojų skaičius (populiacija) veiklos įtakos zonoje, jo kitimas. Nuolatiniai ir atvykstantys gyventojai, jų kitimas. Migracijos tendencijos veiklos įtakos zonoje. Gyventojų populiacijos charakteristikos (pasiskirstymas pagal amžių, lytį, išsilavinimo lygį, šeimos dydį, etninės grupės ir kt.) veiklos poveikio zonoje. Vietovės demografiniai rodikliai (gimstamumas, mirtingumas ir kt.).

Investicijos nagrinėjamoje teritorijoje, jų kitimas. Darbo rinka ir bedarbystė (nagrinėjamoje teritorijoje), jos kitimas.

Nagrinėjamos teritorijos žemės kaina (gyvenamųjų teritorijų, komercinių, pramoninių teritorijų), jos kitimas. Namų ir patalpų kaina (gyvenamųjų, komercinių, pramoninių), jos kitimas.

4.7.2. Galimas (numatomas) poveikis

Galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis ekonominėms sąlygoms.

Galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis darbo rinkai, investicijoms, nagrinėjamos teritorijos nekilnojamojo turto kainai, žemės kainai.

Galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis demografijai.

Galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis ūkio šakoms (žemės ūkiui, miškų ūkiui, vandens ūkiui, rekreacijai, turizmui, komunaliniam ūkiui, pramonei (lengvajai, sunkiajai, perdurbimo ir kt.), transportui, kasybai, gyvenamųjų namų statybai (mažaaukščių, daugiaaukščių), prekybai (didmeninei, mažmeninei).

Galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis gyvenimo sąlygoms nagrinėjamoje teritorijoje. Dėl veiklos galimi visuomenės konfliktai.

4.7.3. Poveikio aplinkai sumažinimo priemonės

Planuojamos ūkinės veiklos poveikį socialinei ekonominei aplinkai mažinančios priemonės.

4.8. Etninė-kultūrinė aplinka, kultūros paveldo objektai ir vietovės

4.8.1. Informacija apie vietovę

Galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis etninei-kultūrinei aplinkai. Galimas (numatomas) planuojamos ūkinės veiklos poveikis kultūros paveldo objektams ir (ar) vietovėms nustatomas atliekant būtinus taikomuosius mokslinius nekilnojamojo kultūros paveldo tyrimus.

4.8.2. Galimas (numatomas) poveikis

Galimo (numatomo) planuojamos ūkinės veiklos poveikio kultūros paveldo objektams ir (ar) vietovėms duomenys (užpildyti 4.8.1 lentelę).

4.8 lentelė. Galimo (numatomo) planuojamos ūkinės veiklos poveikio kultūros paveldo objektams duomenys

Galimas (numatomas) planuojamos ūkinės veiklos poveikis	Galimo (numatomo) planuojamos ūkinės veiklos poveikio duomenys		
	prieš pradėdant ūkinę veiklą	pradėjus vykdyti ir vykdamas ūkinę veiklą	užbaigus ūkinę veiklą
1	2	3	4
Statinių aukštis (užstoja ir (ar) konkuruoja)			
Statinių tūris (užstoja ir (ar) konkuruoja)			
Apželdinimas (istoriškai nebūdingas, kenkia matomumui)			
Želdinių tankis (izoliuoja)			
Želdinių rūšis (keičia istoriškai susiklosčiusią aplinką, nedera)			

Transporto srautų intensyvumas (didina, mažina vibraciją, išmetami produktai ardo autentiškas medžiagas)			
Gruntinio vandens lygmuo (keliamas, leidžiamas)			
Reljefas (keičiamas, nekeičiamas istorinis)			
Karjerai (steigiami nauji, plečiami esami, didinamas naudojimo intensyvumas)			
Vandens telkiniai (keičiami esami, įrengiami nauji)			
Archeologinis sluoksnis (ardomas, naikinamas)			
Nekilnojamas kultūros paveldas (sužalojamas, sunaikinamas)			
Kitas poveikis			

Planuojama ūkinė veikla kultūros paveldo objektų, jų teritorijų ir (ar) vietovių, jų apsaugos zonų atžvilgiu bei galimas poveikis jų vertingosioms savybėms, paveldosaugos reikalavimai.

Planuojamos ūkinės veiklos teritorijos (sklypo) faktinis (potencialus) matomumas iš skirtingų stebėjimo vietų kultūros paveldo objektų, jų teritorijų ir (ar) vietovių, jų apsaugos zonų atžvilgiu.

4.8.3. Poveikio aplinkai sumažinimo priemonės

Planuojamos ūkinės veiklos poveikį etninei-kultūrinei aplinkai, kultūros paveldo objektams ir (ar) vietovėms mažinančios priemonės.

4.8.4. Skyriaus „Etninė-kultūrinė aplinka, kultūros paveldo objektai ir vietovės“ schemos, žemėlapiai

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio kultūros paveldo objektams ir (ar) vietovėms žemėlapis. Planuojamos ūkinės veiklos teritorijos apželdinimo schema.

4.9. Visuomenės sveikata

4.9.1. Bendra informacija

Esamos visuomenės sveikatos būklės ir veiksnių (cheminių, fizikinių, biologinių ir kt.), darančių įtaką visuomenės sveikatai, analizė.

4.9.2. Galimas (numatomas) poveikis

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodų aprašymas. Metodų pasirinkimo pagrindimas. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas: planuojamos ūkinės veiklos cheminės, biologinės (mikroorganizmai, virusai ir kt.) ir fizikinės (triukšmas, jonizuojančioji ir nejonizuojančioji spinduliuotė ir kt.) taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas. Galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai, atsižvelgiant į ūkinės veiklos metu į aplinką skleidžiamus kvapus. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas atliekamas remiantis kitose poveikio aplinkai vertinimo ataskaitose dalyse pateikta informacija bei duomenimis.

Sanitarinė apsaugos zona (SAZ). Normatyvinis SAZ dydis. Siūlomas patikslintas SAZ dydis, įvertinus planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai. Išvados ir rekomendacijos.

4.9.3. Poveikio visuomenės sveikatai sumažinimo priemonės

Kvapų sklidimą mažinančios priemonės.

Kitos planuojamos ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai mažinančios priemonės.

4.9.4. Skyriaus „Visuomenės sveikata“ schemos, žemėlapiai

Išmetamų teršalų galimų didžiausių pažemio koncentracijų žemėlapis-schema, kurioje pažymimas planuojamas objektas, teršalų šaltiniai, atskirų teršalų koncentracijų bei suminiu poveikiu pasižyminčių teršalų grupių koncentracijų izolinijos (galima tik viršijančių DLK), prognozuojami fizikinės taršos (triukšmo, jonizuojančios ir nejonizuojančios spinduliuotės) lygiai ar dydžiai, planuojamo objekto gretimybės (gyvenamieji namai, taršos ar kiti reikšmingi objektai), normatyvinis SAZ dydis, siūlomas patikslintas SAZ dydis.

5. TARPVALSTYBINIS POVEIKIS

Planuojamos ūkinės veiklos galimo tarpvalstybinio poveikio aplinkai aprašymas ir analizė. Išnagrinėjamas galimas tarpvalstybinis poveikis kiekvienam aplinkos komponentui, kuriam planuojama ūkinė veikla gali turėti tarpvalstybinį poveikį. Priemonių, numatytų neigiamo tarpvalstybinio poveikio aplinkai prevencijai (išvengimui), sumažinimui ar kompensavimui, aprašymas ir analizė.

6. ALTERNATYVŲ ANALIZĖ

Nagrinėtų alternatyvų (vietos, laiko, techninių ir technologinių sprendinių, poveikį aplinkai mažinančių priemonių ir kt.) aprašymas, apibūdinant pagrindines pasirinkimo priežastis ir atsižvelgiant į galimą poveikį aplinkai.

Nagrinėtų alternatyvų analizė ir palyginimas pagal galimą jų poveikį atskiriems aplinkos komponentams bei jų sąveikai. Analizuojamas kiekvieno veiklos etapo atskirų aspektų poveikis tam tikram aplinkos komponentui, suteikiant santykinės prioritetingos reikšmingumo vertes priklausomai nuo poveikio masto, trukmės, grįžtamumo, jo sumažinimo priemonių galimybių ir efektyvumo. Įvertinus planuojamos ūkinės veiklos pobūdį, alternatyvų analizei ir palyginimui atlikti pasirenkami tam tikri metodai, tokie, kaip kontroliniai sąrašai, matricos, žemėlapiai (įskaitant daugiasluoksnius žemėlapius), kompiuteriniai modeliavimo metodai (įskaitant geografinės informacinės sistemas), matematinės statistinės analizės ir ekonominės analizės metodai bei kiti.

7. MONITORINGAS

Pateikiamas planuojamos ūkinės veiklos aplinkos monitoringo planas. Monitoringo plane nurodomi aplinkos komponentai, kurių monitoringas bus atliekamas, numatant kiekvieno komponento stebėjimų periodiškumą, parametrus ir stebėjimų vietas.

Priklausomai nuo planuojamos ūkinės veiklos ypatumų gali būti reikalaujama numatyti aplinkos būklės monitoringą ne tik veiklos vykdymo, bet ir statybos metu.

8. RIZIKOS ANALIZĖ IR JOS VERTINIMAS

Planuojamos veiklos rizikos analizė ir galimų avarinių situacijų prognozavimas bei prevencinių priemonių numatymas. Rekomenduojama vadovautis Planuojamos ūkinės veiklos galimų avarių rizikos vertinimo rekomendacijomis („Informaciniai pranešimai“, 2002, Nr. [61-297](#)).

9. PROBLEMŲ APRAŠYMAS

Problemų (techninio ar praktinio pobūdžio), su kuriomis užsakovas susidūrė atlikdamas poveikio aplinkai vertinimą ir rengdamas programą bei ataskaitą, aprašymas.
